

Afghanistankomiteen krever en reell norsk exit-strategi

Uttalelse fra landsmøtet 5. juni 2010
Afghanistankomiteen i Norge

30 år med ekstreme påkjenninger for sivilbefolkningen tvinger fram en helt ny tilnærming

NATO med norske styrker står i Afghanistan på niende året. Det samlede bidraget av Isaf-styrker og USA-styrker har for lengst passert det antallet Sovjetunionen nådde på noe tidspunkt i sin snaut åtteårige okkupasjon av landet. Hvert år har vi fått høre det samme om at man skal vinne «hearts and minds», at denne krigen ikke kan vinnes militært men at man skal satse på det sivile samfunn. Hver gang uskyldige afghanske liv har gått tapt, har det blitt sagt at man vil gjøre absolutt alt for å minimalisere drapene på sivile afghanere.

I 2009 kom (inntil nylig) leder for NATO-operasjonene, Stanley McCrystal ut med store ord om ny strategi, som skulle ta bedre vare på og beskytte sivilbefolkningen framfor å offensivt krige mot opprørere og Taliban. I 2010 opplever Afghanistan at antallet sivile drept av NATO har økt. I årets tre første måneder steg antallet med 29 i forhold til i fjor.

I virkeligheten er NATOs politikk hele tiden «mer av det samme», selv om den tydeligvis ikke virker. Og mange har sagt det, ikke minst amerikanske og britiske militære ledere på topplan. Likevel er en større militær offensiv i Kandahar klar til å iverksettes. Ingenting tyder på at de internasjonale styrkene vinner flere hearts and minds. Taliban, Hezbi-islami og andre grupper som slåss mot regjeringen, har styrket seg og sin tilstedeværelse jevnt og trutt siden de nærmest var utradert i 2002. Heller ikke disse gruppene nyter stor popularitet i befolkningen. Den økte støtten skyldes mer skuffelse over hvor lite de internasjonale styrkene og Karzai-regimet har kunne bidra til i form av sikkerhet, bistand, arbeid og andre håndfaste bidrag til en bedre tilværelse.

I Norge har alle seriøse forsøk på debatt om fornuften i NATO og USAs strategi og hensikten med å ha væpnede styrker i Afghanistan år etter år blitt avledet, av offiserer så vel som ledende politikere, ofte med utsagn om hvor mange jenteskoler som er bygget og andre positive tiltak. Ingen tror imidlertid at USA invaderte Afghanistan for å bygge jenteskoler, og Norge sluttet seg ikke heller til

med den begrunnelse. Den militære tilstedeværelsen koster bare for Norges del over en milliard i året. Å bygge og drive jenteskoler, slik Afghanistankomiteen har gjort i samarbeid med lokalbefolkningen under alle skiftende regimer koster småpenger, ja lommerusk, i denne sammenheng. Tall fra den svenske Afghanistankomiteen SAK viser at kostnadene knyttet til en soldat tilsvarer 1400 elever i skolen. AiN frykter at det internasjonale militær-politiske fokus på jenteskoler kan være en medvirkende årsak til at stadig flere jenteskoler utsettes for angrep.

I stedet for å jage de stadig mer tallrike Taliban, må Norge og andre land sette seg ned og tenke med en helt annen seriøsitet på hvordan de virkelig kan hjelpe den afghanske sivilbefolkning som nå har vært utsatt for de mest ekstreme påkjenninger gjennom 30 år med krig. Om NATO har 100 000, 150 000 eller 200 000 soldater, spiller liten rolle. Det er ikke på slagmarken Afghanistan kan bli gjenreist. Norge må ta initiativet til en snarlig tidfestet exit-strategi for NATO-styrkene og snarest innrømme at «mer av det samme-politikken» gjennom så mange år har vært mislykket.

Stans i krigføringen, slippe til lokale initiativ for fred og forsoning over hele landet, brede forhandlinger mellom regjeringen og stridende afghanske parter, initiativ for avvæpning av ulike grupperinger, vurdere gjeninnføring av FN-styrker med noe som ligner på det opprinnelige mandatet. Alt må vurderes. USAs militære ledere regner med at omlag tre fjerdedeler av taliban-soldatene er lokale menn som opererer i en radius av fem miles fra sitt eget hjem. (Steve Coll, The New Yorker 24.mai 2010). Dette sier noe om hvor løsningen må ligge.

Stadig færre har tro på det som foregår nå. I 2011 har NATO holdt på i 10 år i Afghanistan. Da bør endringene være i gang og en norsk exit-strategi på plass. Vi ble ikke beroliget av statssekretær Espen Barth-Eides forsikring på SV sin «Exit Afghanistan-konferanse» på Stortinget 15. juni 2010 om at exit-strategi har vært diskutert lenge.

Nå må det handling og ny tilnærming til. Det er faktisk en grense for hva det sivile afghanske samfunn kan tåle av påkjenninger.

Pressekontakt
Liv Kjøseth
Daglig leder
Telefon 45252569